

Mottagare: kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över Kommissionens förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatmål för 2040 (COM (2025) 524)

Linköpings universitet (LiU) har beretts tillfälle att yttra sig över Kommissionens förslag om ändring av förordning (EU) 2021/1119 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet.

På övergripande nivå stödjer LiU den Kungliga Tekniska Högskolan KTH:s yttrande i frågan och understryker följande punkter:

- Den 23 juli 2025 slog den Internationella domstolen (ICJ) fast att stater har juridiskt ansvar att skydda klimatet och agera mot klimatförändringar och att hållbar miljö är en mänsklig rättighet. Rika länder har en särskild skyldighet att agera för att begränsa sina utsläpp av växthusgaser. Bristande klimatåtgärder kan därmed utgöra grund för rättsliga åtgärder i framtiden. Mot bakgrund av detta vore det klokt för EU att sätta ett **mål om minst 90% utsläppsminskningar** jämfört med 1990 års nivåer i enighet med råd från det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar (ESABCC).
- Investerare behöver långsiktiga spelregler och trovärdiga klimatmål för att undvika ryckighet och dyra felinvesteringar, vilket kan skada EU:s konkurrenskraft. Tydliga signaler kan skickas genom att **specificera delmål för olika sektors bidrag till det ekonomiövergripande nettoutsläppsmålet**: ett för utsläppsminskningar i hela ekonomin, ett för negativa nettoutsläpp inom markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk, och ett för negativa utsläpp inom industri och kraftproduktion. Detta skulle öka transparensen i klimatarbetet.
- **Negativa utsläpp** (det vill säga ökade upptag) behöver tydliga ekonomiska incitament för att skalas upp, både inom jordbruk och skogsbruk samt i industri och kraftvärmeproduktion. Huvudfokus bör dock fortsatt vara på utsläppsminskningar, för att motverka att planer på framtida negativa utsläpp minskar omställningstrycket i närtid (se exempelvis Buylova, A., Fridahl, M., Nasiritousi, N. and Reischl, G., 2021. Cancel (out) emissions? The envisaged role of carbon dioxide removal technologies in long-term

national climate strategies. *Frontiers in Climate*, 3: 675499). Ett tydligt specificerat mål för utsläppsminskning bidrar med att minska denna risk.

- Att godkänna att **internationella utsläppskrediter** används för att uppfylla EU:s klimatmål riskerar att undantränga investeringar i EU, investeringar som skulle kunna bidra till EU:s mål om att bli världens första klimatneutrala kontinent. Om denna typ av krediter tillåts måste de följa strikta kriterier för att säkerställa faktiska (additionella) utsläppsminskningar, rutiner för att projekten inte kränker mänskliga rättigheter och en väl fungerande metodologi för att sätta mål för hållbar utveckling i världsländet och för att följa upp att målen nås.
- Det är viktigt för EU att slutföra det kraftigt försenade **meddelandet om nationellt fastställda bidrag** i god tid innan COP30 för att visa klimatledarskap och påverka andra länder. Enligt Climate Action Tracker bör utsläppsminskningar för 2035 ligga på minst 74% (exkl. LULUCF) jämfört med 1990 års nivåer.
- I det fortsatta arbetet att ta fram styrmedel är det av stor vikt att skapa incitament för fler aktörer och sektorer att minska sina utsläpp på ett **rättvist och hållbart** sätt. Ett sätt är att sätta mål för utfasning av fossila bränslen för att öka incitament att investera i alternativa bränslen. Detta måste kombineras med olika former av stöd till sårbara grupper.
- **Den Gröna Given** har sammanflätat många politikområden på ett mer holistiskt sätt, och accelererat utsläppsminskningar i EU. Men nya handelsavtal som inte är i linje med den Gröna Given riskerar att underminera EU:s politik, vilket Kommissionen bör adressera.
- Det är av stor vikt att Kommissionen **följer upp hur 2030-målet efterlevs** för att kunna sätta EU i rätt målbana mot klimatneutralitet.
- EU bör också uppdatera sin **långtidsstrategi** och inkludera riskhantering (se exempelvis Buylova, A., Nasiritousi, N., Duit, A., Reischl, G. and Lejon, P., 2024. Paper tiger or useful governance tool? Understanding long-term climate strategies as a climate governance instrument. *Environmental Science & Policy*, 159: 103811).

Handläggningen av beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschef Sepehr Shakeri Yekta. Delyttrande har inhämtats från Institutionen för TEMA vilket har beretts av universitetslektor Naghmeh Nasiritousi och universitetslektor Mathias Fridahl.

Sepehr Shakeri Yekta